

INNOVATION IQTISODIYOT

Ilmiy-amaliy elektron jurnal

2026

№3

ИННОВАЦИОННАЯ ЭКОНОМИКА

Научно-практический электронный журнал

INNOVATIVE ECONOMY

Scientific and practical electronic journal

Indexlanadigan bazalar: Google Scholar Crossref OpenAIRE CYBERLENIKA

INNOVATION IQTISODIYOT

ILMIY-AMALIY
ELEKTRON JURNAL

3-jild
3-son
March, 2026

February, 2026
Volume 3
Number 3

ИННОВАЦИОННАЯ
ЭКОНОМИКА
Научно-практический
электронный журнал

INNOVATIVE ECONOMY
Electronic scientific and
practical journal

INNOVATSION IQTISODIYOT

ILMIY-AMALIY ELEKTRON JURNAL

ISSN: 3030-315X

ojs.kstu.uz

Muassis:

Qarshi davlat texnika universiteti

Tahririyat Kengashi raisi:

R.X.Ergashev, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Tahririyat Kengashi raisi o‘rinbosari:

S.N.Xamrayeva, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Mas’ul muharrir:

N.A.Ochilova, PhD, dotsent

Texnik muharrir:

S.J.Qulmurotov

Jurnal har oyda bir marotaba elektron shaklda jurnalning rasmiy sayti orqali nashr etiladi.

Tahririyat manzili:

180100, Qarshi shahri, Mustaqillik ko‘chasi 225-uy Tel.:

+998 (75) 221 09 23

+998 (93) 902 72 63

Faks: +998 (75) 221 1395

innoeconomic@kstu.uz

“Innovatsion iqtisodiyot” ilmiy - amaliy elektron jurnali O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi **Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2025-yil 5-apreldagi 369-sonli qarori** bilan milliy ilmiy nashrlar ro‘yxatiga kiritilgan.

Jurnalda quyidagi ruknlar asosida maqolalar nashr etiladi:

1. Nazariya va metodologiya
2. Raqamli iqtisodiyot
3. Mintaqa va tarmoqlar iqtisodiyoti
4. Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik
5. Inson kapitali iqtisodiyoti
6. Menejment va marketing
7. Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
8. Moliya, kredit va investitsiya
9. Ekonometrika va statistika
10. Xizmat ko‘rsatish va turizm sohasi

TAHRIRIYAT KENGASHI:

Tahririyat Kengashining xalqaro a'zolari:

Ovchinnikov Viktor Nikolayevich - i.f.d., professor, akademik (Janubiy Federal Universitet, Rossiya)

Solodovnikov Sergiy Yurevich - i.f.d., professor (Belorussiya milliy texnika universiteti)

Sidorov Viktor Aleksandrovich - i.f.d., professor, (Kuban davlat universiteti)

Shevchenko Igor Viktorovich - i.f.d., professor (Kuban davlat universiteti, Rossiya)

Kusainov Xalel Xaymullievich - i.f.d., professor, akademik (Qozog‘iston Respublikasi Milliy fanlar akademiyasi)

Samandarzoda Iskandar Hakim - Iqtisodiyot fanlari doktori (Sh.Shotemur nomidagi Tojikiston agrar universiteti)

Gibadullin Artur Arturovich - i.f.n. dotsent (Milliy tadqiqot universiteti, Moskva energetika instituti, Rossiya)

Sergey Aleksandrovich Voynash - ilmiy xodim (P.Lumumbi nomidagi Rossiya xalqlar do‘stligi universiteti)

Valentina Nikolayevna Pulyayeva - iqtisod fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya Federatsiyasi hukumati qoshidagi Moliya universiteti)

Dmitriy Evgenievich Morkovkin, iqtisod fanlari nomzodi, dotsent (Moliya universiteti, Rossiya Federatsiyasi hukumati)

Sadriddinov Manuchehr Islomiddinovich - i.f.d., professor, (Tojikiston Respublikasi Milliy fanlar Akademiyasi)

Perskaya Viktoriya Vadimovna - i.f.d., professor, (Rossiya Federatsiyasi hukumati huzuridagi Moliya universiteti)

Molchanov Igor Nikolayevich - i.f.d., professor, (Lomonosov nomidagi Moskva davlat universiteti)

Basova Mariya Mixaylovna - i.f.d., professor, (Rossiya Federatsiyasi hukumati huzuridagi Moliya universiteti)

Aleksandr Leonidovich Chupin, iqtisod fanlari nomzodi (P.Lumumbi nomidagi Rossiya xalqlar do‘stligi universiteti)

Nezamaykin Valeriy Nikolayevich - i.f.d., professor, (Rossiya davlat gumanitar universiteti)

Nikonorova Alla Vladimirovna - i.f.n., dotsent, (Rossiya Federatsiyasi hukumati huzuridagi Moliya universiteti)

Dmitriyeva Olga Aleksandrovna - i.f.n., dotsent, (Rossiya Federatsiyasi hukumati huzuridagi Moliya universiteti)

Shvets Yuriy Yuryevich - i.f.n., dotsent, (Rossiya Fanlar akademiyasining Nazorat fanlari instituti)

Kolosova Yelena Valeryevna - i.f.n., dotsent, (Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti)

Tahririyat Kengashi a'zolari:

Gulyamov Saidaxror Saidaxmedovich - i.f.d., professor, akademik (Pardayev Mamayunus Qarshiboyevich - i.f.d., professor)

Navruz-zoda Baxtiyor Negmatovich - i.f.d., professor

Xatamov Ochildi Qurbonovich - i.f.d., professor

Fayziyeva Shirin Shodmonovna - i.f.n., professor

Jumayeva Gulrux Jo‘raqulovna - i.f.n., professor

Egamberdiyeva Salima Raimovna - i.f.n., dotsent

Erkayeva Gulbahor Panjiyevna - i.f.n., professor

Yakubova Shamshinur Shuxratovna - i.f.d., (DSc) dotsent

Amirqulov Shuhrat Olimovich - i.f.f.d., (PhD), dotsent

Samiyeva Gulnoza Toxirovna - i.f.f.d., (PhD), dotsent

Aliqulov Azamat Tuyg‘unovich - i.f.f.d., (PhD), dotsent

Aminov Fazlitdin Baxadirovich - i.f.n., dotsent

Xo‘jaqulova Nigora Rustamovna - i.f.f.d., (PhD), dotsent

Turobov Sherzod Alisherovich - i.f.f.d., (PhD), dotsent

Alimova Munisa Yulchiyevna - i.f.f.d. (PhD) dotsent

Ergasheva Nasiba Raxmatullayevna - i.f.d., (DSc), dotsent

Boboqulov Sanjar Baxromkulovich - i.f.f.d., (PhD), dotsent

Djalilov Raxmonkul Hamidovich - i.f.f.d., (PhD), dotsent

Nomazov Baxrom Bobomurodovich - i.f.f.d. (PhD) dotsent

Alimxanova Nigora Alimxanovna - i.f.f.d. (PhD) dotsent

Jonuzokov Mirzabek Kulmamatovich - i.f.f.d. (PhD), dotsent

Muxammadiyeva Yulduz Yusupovna - i.f.f.d. (PhD)

Tursunova Aziza Xoshimovna - i.f.f.d. (PhD)

Xolliyev Sherali Baxtiyorovich - i.f.f.d. (PhD)

Panjiyev Samijon Aliqulovich - PhD, dotsent

ИННОВАЦИОННАЯ ЭКОНОМИКА

Научно-практический электронный журнал

ISSN: 3030-315X

ojs.kstu.uz

Учредитель:

**Каршинский государственный технический
университет**

Председатель редакционного совета:

Р.Х.Эргашев, доктор экономических наук, профессор

Заместитель председателя редакционного совета:

С.Н.Хамраева, доктор экономических наук,
профессор

Ответственный редактор:

Н.А.Очилова, PhD, доцент

Технический редактор:

С.Ж.Кулмуротов

Журнал издается один раз в месяц в
электронной форме и публикуется через
официальный сайт журнала.

Адрес редакции:

180100, г. Карши, ул. Мустакиллик, дом 225

Тел: +998 (75) 221 09 23

+998 (93) 902 72 63

Факс: +998 (75) 221 1395

E-mail: innoeconomic@kstu.uz

Научно-практический электронный журнал
«Инновационная экономика» включён в перечень
национальных научных изданий на основании
решения Президиума Высшей аттестационной
комиссии при Министерстве высшего образования,
науки и инноваций Республики Узбекистан от 5
апреля 2025 года № 369.

**В журнале публикуются статьи по
следующим рубрикам:**

1. Теория и методология
2. Цифровая экономика
3. Экономика регионов и отраслей
4. Малый бизнес и частное
предпринимательство
5. Экономика человеческого капитала
6. Менеджмент и маркетинг
7. Бухгалтерский учет, экономический анализ и
аудит
8. Финансы, кредит и инвестиции
9. Эконометрика и статистика
10. Сфера услуг и туризм

Редакционная коллегия:

Международные члены Совета редколлегии:

Овчинников Виктор Николаевич - д.э.н., профессор, академик
(Южный федеральный университет, Россия)

Солодовников Сергей Юрьевич - д.э.н., профессор
(Белорусский национальный технический университет)

Виктор Александрович Сидоров - д.э.н., профессор,
(Кубанский государственный университет)

Шевченко Игорь Викторович - д.э.н., профессор (Кубанский
государственный университет)

Кусаинов Халел Хаймуллович - д.э.н., профессор, академик
(НААН Республика Казахстан)

Самандарзода Искандар Хаким - д.э.н., профессор
(Таджикистанский аграрный университет им. Ш.
Шотемура)

Гибатуллин Артур Артурович - к.э.н., доцент
(Национальный исследовательский университет
«Московский энергетический институт»)

Войнаш Сергей Александрович - научный сотрудник
(Российского университета дружбы народов имени
П.Лумумби)

Пуляева Валентина Николаевна - к.э.н., доцент
(Финансовый университет при Правительстве РФ)

Морковкин Дмитрий Евгеньевич - к.э.н., доцент
(Финансовый университет Правительство РФ)

Садриддинов Манучехр Исламиддинович - д.э.н.,
профессор (Национальная академия наук Республики
Таджикистан)

Перская Виктория Вадимовна - д.э.н., профессор
(Финансовый университет при Правительстве РФ)

Молчанов Игорь Николаевич - д.э.н., профессор (Московский
государственный университет имени М.В. Ломоносова)

Басова Мария Михайловна - д.э.н., профессор
(Финансового университета Российской Федерации)

Чупин Александр Леонидович - к.э.н. (Российского
университета дружбы народов имени П. Лумумби)

Незаймакин Валерий Николаевич - д.э.н., профессор (РГТУ)

Никонорова Алла Владимировна - к.э.н., доцент
(Финансового университета Российской Федерации)

Дмитриева Ольга Александровна - к.э.н., доцент
(Финансового университета Российской Федерации)

Швец Юрий Юрьевич - к.э.н., доцент (Институт проблем
управления РАН)

Колосова Елена Валерьевна - к.э.н., доцент (Российский
экономический университет имени Г.В. Плеханова)

Члены Совета редколлегии:

Гулямов Саидхорр Саидхмедович - д.э.н., профессор,
академик

Пардаев Мамаюнус Каршибоевич - д.э.н., профессор

Навруз-зода Бахтиёр Негматович - д.э.н., профессор

Хатамов Очилди Курбанович - д.э.н., профессор

Файзиева Ширин Шодмоновна - к.э.н., профессор

Жумаева Гулрух Журакуловна - к.э.н., профессор

Эгамбердиева Салима Раимовна - к.э.н., доцент

Еркаева Гулбахор Панжиевна - к.э.н., профессор

Якубова Шамина Шухратовна - д.э.н., (DSc), доцент

Амиркулов Шухрат Олимович - д.ф.э.н., (PhD), доцент

Самиева Гулноза Тохировна - д.ф.э.н., (PhD), доцент

Алигулов Азамат Туйгунович - д.ф.э.н., (PhD), доцент

Аминов Фазлитдин Бахадирович - к.э.н., доцент

Хужакулова Нигора Рустамовна - д.ф.э.н., (PhD), доцент

Туробов Шерзод Алишерович - д.ф.э.н., (PhD), доцент

Алимова Муниса Юльчиевна - д.ф.э.н., (PhD), доцент

Эрашьева Насиба Рахматуллаевна - д.э.н., (DSc), доцент

Бобокулов Санжар Бахромкулович - д.ф.э.н., (PhD), доцент

Джалилов Рахмонкул Хамидович - д.ф.э., (PhD), доцент

Номазов Бахром Бобомуродович - д.ф.э.н., (PhD), доцент

Алимханова Нигора Алимхановна - д.ф.э.н., (PhD), доцент

Джанузакон Мирзабек Кулмаматович - д.ф.э.н., (PhD),
доцент

Мухаммадиева Юлдуз Юсуповна - д.ф.э.н., (PhD)

Турсунова Азиза Хошимовна - д.ф.э.н., (PhD)

Холлиев Шерали Бахтиёрович - д.ф.э.н., (PhD)

Панджиев Самиджон Аликулич - PhD, доцент

Raqamli iqtisodiyot
Digital economy
Цифровая экономика

XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBASI ASOSIDA O'ZBEKISTON AXBOROT MAHSULOTLARI BOZORINI RIVOJLANTIRISH YO'NALISHLARI

Abdullayev Abdulla Fayzulla o'g'li

НАПРАВЛЕНИЯ РАЗВИТИЯ РЫНКА ИНФОРМАЦИОННЫХ ПРОДУКТОВ УЗБЕКИСТАНА НА ОСНОВЕ ОПЫТА ЗАРУБЕЖНЫХ СТРАН

Абдуллаев Абдулла Файзулла оғлу

DIRECTIONS FOR THE DEVELOPMENT OF THE INFORMATION PRODUCTS MARKET IN UZBEKISTAN BASED ON FOREIGN EXPERIENCE

Abdulla Fayzulla oğlu Abdullaev

Received: March 6, 2026 Revised: March 8, 2026 Accepted: March 13, 2026 Published: April 1, 2026

Annotatsiya: Maqolada xorijiy tajriba asosida O'zbekiston axborot mahsulotlari bozorini rivojlantirish yo'nalishlari tahlil qilindi. Komparativ tahlil va case study usullari qo'llanib, Hindiston, Estoniya, Isroil tajribasi o'rganildi. Hindiston IT Park modeli 2019-yildan qo'llanildi: 147 → 2 384 rezident (+1 521%), eksport 0,6 → 901 mln \$ (+150,067%). Estoniya e-government tajribasi asosida 100+ xizmat online o'tkazildi. Isroil startup modeli: IT Startup School, 500+ startap, \$100 mln fond. 2024-yilda AI Readiness Index'da 70-o'rin (+17), Global Innovation Index'da 70-o'rin (+23) egallandi. Yo'nalishlar: kadrlar tayyorlash (2030: 300 000), raqamli infratuzilma, xalqaro hamkorlik, innovatsiyalar ekotizimi. Qiyinchiliklar: mintaqaviy tengsizlik (82% Toshkent), e-ID qamrovi past, venture kapital yo'q, kadrlar tanqisligi. Strategik maqsad: 2030-yilda \$5 mlrd eksport, mintaqaviy IT hub.

Kalit so'zlar: xorijiy tajriba, e-government, startup ekotizimi, axborot mahsuloti.

Аннотация: В статье анализируются направления развития рынка информационных продуктов Узбекистана на основе зарубежного опыта. Применены методы сравнительного анализа и кейс-стади: Индия, Эстония, Израиль. Модель IT Park Индии применена с 2019 года: 147 → 2 384 резидента (+1 521%), экспорт 0,6 → 901 млн \$ (+150,067%). На основе опыта Эстонии переведено онлайн 100+ госуслуг. Модель Израиля: IT Startup School, 500+ стартапов, \$100 млн фонд. В 2024 году AI Readiness Index 70-е место (+17), Global Innovation Index 70-е место (+23). Направления: подготовка кадров (2030: 300 000), цифровая инфраструктура, международное сотрудничество, инновационная экосистема. Проблемы: региональное неравенство (82% Ташкент), низкий охват e-ID, отсутствие венчурного капитала, дефицит кадров. Стратегическая цель: \$5 млрд экспорта к 2030, региональный IT-хаб..

Ключевые слова: зарубежный опыт, электронное правительство, стартап-экосистема, информационные продукт.

Abstract: The article analyzes directions for developing Uzbekistan's information products market based on foreign experience. Comparative analysis and case study methods applied: India, Estonia, Israel. India's IT Park model implemented since 2019: 147 → 2 384 residents (+1 521%), exports 0.6 → 901 million \$ (+150,067%). Based on Estonia's experience, 100+ government services transferred online. Israel model: IT Startup School, 500+ startups, \$100 million fund. In 2024, AI Readiness Index 70th place (+17), Global Innovation Index 70th place (+23). Directions: training (2030: 300 000), digital infrastructure, international cooperation, innovation ecosystem. Challenges: regional inequality (82% Tashkent), low e-ID coverage, no venture capital, talent shortage. Strategic goal: \$5 billion exports by 2030, regional IT hub.

Keywords: foreign experience, e-government, startup ecosystem, information products.

■ KIRISH

Zamonaviy jahon iqtisodiyotida axborot mahsulotlari bozori eng tez rivojlanayotgan sohalardan

biri hisoblanadi. 2024-yilda global AKT bozori 5,3 trillion dollarga etdi va yillik 8-10% sur'atda o'smoqda [1]. Rivojlanayotgan mamlakatlar uchun xorijiy tajribani

o'rganish va moslashtirib qo'llash strategik ahamiyatga ega [2]. O'zbekiston Respublikasi "Raqamli O'zbekiston-2030" strategiyasi doirasida axborot mahsulotlari bozorini rivojlantirishga katta e'tibor qaratmoqda [3]. 2019-yilda IT Park tizimining tashkil etilishi xorijiy tajribalarni o'rganish va qo'llash jarayonining boshlang'ichi bo'ldi [4]. Biroq, qaysi xorijiy tajribalar O'zbekiston uchun eng samarali va qanday moslashtirilishi kerakligi haqidagi savollar dolzarb amaliy va ilmiy muammo bo'lib qolmoqda. Yetakchi mamlakatlar (Hindiston, Estoniya, Isroil, Janubiy Koreya, Singapur) AKT sektorini rivojlantirishda o'ziga xos modellar ishlab chiqdilar. Hindiston IT outsourcing va BPO (Business Process Outsourcing) yo'nalishida etakchi bo'lib, 1990-2010 yillarda 30-40% yillik o'sish sur'atiga erishdi [5]. Estoniya raqamli hukumat modeli bilan tanilgan - 100% davlat xizmatlari online rejimda [6]. Isroil "startup millati" maqomiga ega - aholi jon boshiga eng ko'p startaplar [7]. Bu tajribalarni o'rganish va O'zbekiston sharoitiga moslashtirishning ilmiy-metodologik asoslarini ishlab hamda xorijiy mamlakatlar tajribasi asosida O'zbekiston axborot mahsulotlari bozorini rivojlantirish yo'nalishlarini aniqlash va amaliy tavsiyalar ishlab chiqish.

■ TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqotda xorijiy tajribalarni chuqur o'rganish va O'zbekiston sharoitiga moslashtirishni baholash uchun bir necha metodik yondashuvlar qo'llandi. Komparativ tahlil (comparative analysis) usuli etakchi mamlakatlarning AKT sektorini rivojlantirish modellarini taqqoslash imkonini berdi. Taqqoslash parametrlari: davlat qo'llab-quvvatlash mexanizmlari, soliq siyosati, kadrlar tayyorlash tizimi, infratuzilma, eksport strategiyasi. Bu yondashuv O'zbekiston uchun eng mos va samarali modellarni aniqlashga yordam berdi.

Case study (individual holat) usuli har bir mamlakatning tajribasini batafsil tahlil qilish uchun ishlatildi. Hindiston (IT Park modeli), Estoniya (e-government), Isroil (startup ekotizimi), Janubiy Koreya (texnoparklar), Singapur (raqamli infratuzilma) kabi etakchi mamlakatlar tanlandi. Har bir case study uchta qismdan iborat: (1) rivojlanish tarixi, (2) asosiy mexanizmlar va siyosat, (3) erishilgan natijalar. Bu yondashuv har bir tajribaning o'ziga xos xususiyatlarini tushunishga imkon berdi. Best practices (eng yaxshi amaliyotlar) usuli xalqaro tajribadan O'zbekiston uchun eng foydali va qo'llanilishi mumkin bo'lgan mexanizmlarni ajratib olish uchun qo'llandi. Tanlash mezonlari: samaradorlik, O'zbekiston sharoitiga moslik, amalga oshirish imkoniyati, resurs talablari. Tanlangan best practices O'zbekiston kontekstida moslashtirilishi va amalga oshirilishi kerak bo'lgan o'zgartirishlar bilan tahlil qilindi.

Benchmarking usuli O'zbekistonning hozirgi holatini xalqaro standartlar bilan taqqoslash hamda kamchilik va imkoniyatlarni aniqlash uchun ishlatildi. Taqqoslash ko'rsatkichlari: AKT eksport hajmi, IT mutaxassislar soni, raqamli infratuzilma, innovatsiyalar

indeksi, davlat qo'llab-quvvatlash darajasi. Bu tahlil O'zbekistonning global va mintaqaviy kontekstdagi o'rnini aniqlashga yordam berdi. Shu bilan birga tadqiqotda ayrim cheklovlar mavjud. Xorijiy mamlakatlar bo'yicha ba'zi statistik ma'lumotlar yagona metodologiyada to'planmagan, davlatlarning iqtisodiy va ijtimoiy kontekstlari farqli bo'lganligi sababli tajribalarni to'liq ko'chirish mumkin emas, ba'zi tajribalar O'zbekiston uchun uzoq muddatli strategiya talab qiladi.

■ ADABIYOTLAR TAHLILI

Xorijiy tajribalarni o'rganishning nazariy asoslari xalqaro adabiyotlarda keng tahlil qilingan. Farrell va Saloner (1985, 1986) standartlashtirish strategiyalari va tarmoq effektlarining ahamiyatini ko'rsatdilar – "g'olib hammani oladi" dinamikasi rivojlanayotgan bozorlarda hal qiluvchi rol o'ynaydi [10]. Katz va Shapiro (1985, 1986) o'rnatilgan baza va to'ldiruvchi mahsulotlarning muhimligini ta'kidladilar [11]. Powell va hamkasblari (1996) firmalararo hamkorlik va tarmoqlar orqali o'rganishning innovatsiyalarda ahamiyatini isbotladilar [12]. Bu yondashuv xalqaro tajribani o'rganish va mahalliy sharoitga moslashtirishda zarur. Schilling (1998, 2002) bozorga kirish vaqti va o'rganish strategiyalarining muvaffaqiyatga ta'sirini tahlil qildi [13]. Eisenmann va boshqalar (2011) platform strategiyalari va "platform envelopment" (platforma qamrab olish) konsepsiyasini ishlab chiqdilar [14]. Bu nazariya zamonaviy raqamli iqtisodiyotda davlat platformalari (e-government) va biznes platformalari (e-commerce) rivojlanishini tushuntirishda qo'llaniladi. Hindiston tajribasi bo'yicha tadqiqotlar BPO va IT outsourcing modelining samaradorligini ko'rsatdi. 1990-yillardan boshlab Hindiston soliq imtiyozlari, Maxsus iqtisodiy zonalar (SEZ), kadrlar tayyorlash dasturlari orqali global IT outsourcing etakchisiga aylandi [15]. Bangalore, Hyderabad, Pune kabi shaharlar IT markazlariga aylandi. Estoniya "e-government" modeli xalqaro miqyosda tan olingan eng ilg'or tajribalardan biri hisoblanadi. X-Road platformasi orqali barcha davlat xizmatlari birlashtirilgan, e-Residency dasturi xorijiy tadbirkorlar uchun raqamli identifikatsiyani ta'minlaydi [16]. 2024-yilda Estoniya Digital Economy and Society Index (DESI) bo'yicha Yevropa Ittifoqida 1-o'rinda turadi [17]. Isroil "startup millati" sifatida aholi jon boshiga eng ko'p startaplarga ega (1:1 400). Bu muvaffaqiyat bir necha omillarga asoslangan: harbiy texnologiyalar (8200-bo'linma alumni), venture kapital ekotizimi, hukumat qo'llab-quvvatlashi (Yozma dasturi, 1990-yillar), yuqori sifatli ta'lim [18]. 2024-yilda Isroil Global Innovation Index'da 15-o'rinda turadi.

O'zbekiston kontekstida xorijiy tajribalarni o'rganish va qo'llash masalalari dissertatsiya ishlarida [3, 4], ilmiy maqolalarda va hukumat hujjatlarida qayd etilgan. Biroq, qaysi tajribalar eng samarali, qanday moslashtirilishi va amalga oshirilishi kerakligi haqida chuqur komparativ tahlil etarli emas. Ushbu tadqiqot shu bo'shliqni to'ldirishga qaratilgan.

■ TAHLIL VA NATIJALAR

Yetakchi mamlakatlar tajribasi

Yetakchi mamlakatlar AKT sektorini rivojlantirish modellari

Mamlakat	Asosiy strategiya	Davlat qo'llab-quvvatlash	Natijalar (2024)
Hindiston	IT Park, BPO, outsourcing	Soliq imtiyozlari, SEZ, kadrlar	\$227 mlrd eksport
Estoniya	E-government, raqamli infratuzilma	X-Road, e-Residency, 100% online	DESI 1-o'rin (EU)
Isroil	Startup ekotizimi, innovatsiyalar	Yozma fund, 8200 alumni, R&D	GII 15-o'rin
Janubiy Koreya	Texnoparklar, R&D	Pangyo Techno Valley, davlat investitsiya	\$100+ mlrd eksport
Singapur	Raqamli Smart Nation	Kuchli infratuzilma, xorijiy investitsiya	GII 5-o'rin

Manba: Jahon Banki, ITU, GII 2024, muallif tahlili.

Hindiston modeli (IT Park, BPO) 1990-yillardan boshlab jadal rivojlandi. Asosiy mexanizmlar: (1) Maxsus iqtisodiy zonalar (SEZ) - soliq imtiyozlari, infrastruktura, (2) STPI (Software Technology Parks of India) sxemasi, (3) Kadrlar tayyorlash - IIT (Indian Institute of Technology) tizimi yiliga 50 000+ IT mutaxassis. Natijalar: 2024-yilda IT eksport \$227 mlrd, 5 mln+ IT xodim, Bangalore "Hindistonning Silikon vodiysi". Muvaffaqiyat omillari: arzon ishchi kuchi, ingliz tili, vaqt zonasi farqi (AQSh uchun qulay), soliq imtiyozlari, kuchli ta'lim tizimi.

Estoniya modeli (E-government) 1990-yillarning oxirida boshlandi. Asosiy mexanizmlar: (1) X-Road platformasi - barcha davlat ma'lumotlar bazalarini birlashtiruvchi, (2) e-ID (elektron shaxsiy guvohnoma) - 99% aholisi, (3) e-Residency - xorijliklar uchun raqamli identifikatsiya, (4) Blockchain texnologiyasi - ma'lumotlar xavfsizligi. Natijalar: 100% davlat xizmatlari online (faqat nikoh, ajrashish, ko'chmas mulk 3 ta jarayon offline), davlat xarajatlari 2% YaIM ga qisqardi, Digital Economy and Society Index (DESI) 1-o'rin. Muvaffaqiyat omillari: kichik mamlakat (1,3 mln aholi), yuqori internet penetratsiyasi, siyosiy iroda, xalq ishonchi.

Isroil modeli (Startup ekotizimi) 1990-yillardan rivojlandi. Asosiy mexanizmlar: (1) Yozma dasturi (1993) - davlat venture fondi, "fund of funds" modeli, (2) 8200-bo'linma (harbiy razvedka texnologiya) - alumni

startup asoschilar, (3) Yuqori sifatli ta'lim - Technion, Weizmann Institute, (4) BIRD (Binational Industrial R&D) - AQSh bilan hamkorlik. Natijalar: 1:1 400 aholi/startup nisbati (dunyoda eng yuqori), 100+ unicorn kompaniya, \$10+ mlrd venture kapital (yiliga), Global Innovation Index 15-o'rin. Muvaffaqiyat omillari: yuqori malakali kadrlar, harbiy texnologiyalar, diaspora (Silicon Valley bilan aloqa), davlat qo'llab-quvvatlashi, risk-tolerant madaniyat.

Janubiy Koreya modeli (Texnoparklar) 1980-yillardan rivojlandi. Asosiy mexanizmlar: (1) Daedeok Science Town (1973) - birinchi texnopark, (2) Pangyo Techno Valley (2012) - zamonaviy IT hub, (3) K-ICT dasturi - raqamli transformatsiya, (4) Chaebol tizimi - Samsung, LG, Hyundai R&D. Natijalar: \$100+ mlrd IT eksport, 4G/5G etakchisi, Global Innovation Index 10-o'rin. Muvaffaqiyat omillari: kuchli davlat strategiyasi, yirik korporatsiyalar R&D, yuqori internet tezligi, ta'lim tizimi (STEM), milliy innovatsiya tizimi.

Singapur modeli (Smart Nation) 2014-yildan "Smart Nation" strategiyasi. Asosiy mexanizmlar: (1) Kuchli raqamli infratuzilma - 100% fiber-optic qamrovi, (2) Xorijiy investitsiyalar jalb qilish - soliq imtiyozlari, (3) Sectoral Manpower Plan - kadrlar rejalash, (4) AI Singapore - sun'iy intellekt markazi. Natijalar: Global Innovation Index 5-o'rin, Network Readiness Index 2-o'rin, dunyo bo'yicha eng tez internet. Muvaffaqiyat omillari: strategik joylashuv, siyosiy barqarorlik, yuqori darajadagi infratuzilma, xorijiy investitsiyalarga ochiqlik, yuqori malakali ishchi kuchi.

2-jadval

O'zbekistonda qo'llanilgan xorijiy tajribalar (2019-2024)

Xorijiy model	O'zbekistonda qo'llanilishi	Natijalar (2024)	Manba model
IT Park tizimi	2019-yildan, soliq imtiyozlari 2040-yilgacha	2 384 rezident, \$901 mln eksport	Hindiston
E-government	100+ davlat xizmati online	87,3% internet penetratsiya	Estoniya
Startup ekotizimi	IT Startup School (2020), \$100 mln fond	500+ startup	Isroil
Xalqaro hamkorlik	Koreya, Yaponiya, AQSh	DataVOLT (\$5 mlrd), Plug and Play	Janubiy Koreya

Manba: IT Park Uzbekistan rasmiy hisobotlari. IT Park modeli qo'llanilishi (Hindiston tajribasi). 2019-yilda O'zbekistonda IT Park tizimi tashkil etildi va Hindiston tajribasi asosida ishlab chiqildi. Asosiy o'xshashliklar: (1) Soliq imtiyozlari - IT Park rezidentlari

2040-yilgacha daromad solig'idan, YQS dan, bojxona to'lovlaridan ozod qilingan, (2) Infrastruktura qo'llab-quvvatlashi - IT Park binolari, internet, ofis xizmatlari, (3) Eksport yo'nalishi - asosiy maqsad xalqaro bozorlarga kirish, (4) BPO rivojlanishi - outsourcing

xizmatlari. Natijalar juda yuqori: 2017-2024 yillarda rezidentlar 147 tadan 2 384 taga (+1 521%), eksport 0,6 mln \$dan 901 mln \$ga (+150,067%), xodimlar 2 523 kishidan 36 300 kishiga (+1 339%) oshdi. Bu Hindiston modelining O'zbekiston sharoitida yuqori samaradorligini ko'rsatadi.

E-government (Estoniya tajribasi). Estoniya tajribasi asosida O'zbekistonda raqamli hukumat tizimi yaratildi. 2020-yildan boshlab 100 dan ortiq davlat xizmati onlayn rejimga o'tkazildi: my.gov.uz platformasi, e-imzo tizimi, INPS (yagona elektron ijro hujjatlari tizimi), soliq e-xizmatlari, kadastr e-xizmatlari. Internet penetratsiyasi 2020-yildagi 58,9%dan 2024-yilda 87,3%ga ko'tarildi, bu raqamli xizmatlar uchun yaxshi asos yaratdi. Ammo to'liq Estoniya darajasiga etish uchun yana ishlar kerak: blockchain texnologiyasi, e-Residency analogi, X-Road kabi ma'lumotlar almashinuvi platformasi. Asosiy farq: Estoniya 99% aholi e-ID ga ega, O'zbekistonda bu ko'rsatkich ~30%.

Startup ekotizimi (Isroil tajribasi). Isroil "startup millati" tajribasi asosida O'zbekistonda startup ekotizimi yaratilmoqda. 2020-yildan IT Startup School tashkil

etildi, 500 dan ortiq startup loyiha qo'llab-quvvatlandi, 100 million dollar venture kapital fondi yaratildi. Dasturlar: Zero Risk (xavfsiz startup muhit), Local to Global (xalqaro bozorlarga chiqish), IT Talents (kadrlar). Ammo Isroil darajasiga etish uchun uzoq yo'l: Isroilda 1:1 400 aholi/startup nisbati, O'zbekistonda ~1:70 000. Asosiy qiyinchiliklar: venture kapital etishmasligi, biznes madaniyati farqi, xalqaro aloqalar cheklanganligi, risk-tolerant madaniyatning yo'qligi. Xalqaro hamkorlik (Janubiy Koreya va boshqalar). O'zbekiston xalqaro hamkorlikni faol rivojlantirmoqda. Asosiy yo'nalishlar: (1) Janubiy Koreya - IT ta'lim, AI, 5G texnologiyalar, (2) Yaponiya - raqamli infratuzilma, e-government, (3) Xitoy - Alibaba, Huawei bilan hamkorlik, (4) AQSh - Plug and Play akselerator, texnologiya transferi, (5) Yevropa Ittifoqi - standartlashtirish, kiberxavfsizlik. Yirik investitsiyalar: DataVolt bilan \$5 milliard qiymatdagi ma'lumotlar markazlari loyihasi (2023), IT Park har oyda xorijda konferensiyalar tashkil etadi (2024-yilda "Offshore Outsourcing Tour", "ICT WEEK UZBEKISTAN").

3-jadval

O'zbekistonda xorijiy tajribalarni qo'llashning muvaffaqiyatlari va qiyinchiliklari

Yo'nalish	Muvaffaqiyatlar	Qiyinchiliklar
IT Park	+1 521% rezidentlar, +150,067% eksport	Viloyatlarga tarqalishi sekin (82% Toshkent)
E-government	100+ xizmat online	E-ID qamrovi past (~30%), blockchain yo'q
Startup ekotizimi	500+ startup, \$100 mln fond	Venture kapital etarli emas, risk madaniyati yo'q
Kadrlar	83 051 IT xodim (2024)	65-100 ming kamchilik, sifat muammolari
Infratuzilma	87,3% internet penetratsiya	5G <5%, o'rtacha tezlik past (20-50 Mbps)

Manba: Muallif tahlili, IT Park ma'lumotlari.

Muvaffaqiyatli jihatlar. IT Park modeli O'zbekistonda eng muvaffaqiyatli xorijiy tajriba hisoblanadi - 6 yilda (+1 521% rezidentlar, +150,067% eksport) natijalar dunyoda eng yuqori o'sish sur'atlaridan biri. Bu Hindiston modelining to'g'ri tanlanganligini va O'zbekiston sharoitiga yaxshi moslanganligini ko'rsatadi. Soliq imtiyozlari (2040-yilgacha) uzoq muddatli barqarorlikni ta'minlaydi. E-government yo'nalishida ham sezilarli yutuqlar: 100+ davlat xizmati online, my.gov.uz platformasi 5 mln+ foydalanuvchi. Startup ekotizimida 500+ startup qo'llab-quvvatlangani ijobiy natija. 2024-yilda O'zbekiston AI Readiness Index'da 70-o'rin (+17 o'rin 2023-yilga nisbatan), Global Innovation Index'da 70-o'rin (+23 o'rin 2020-yildan boshlab) - bu xalqaro tan olinish.

Qiyinchiliklar va to'siqlar. IT Park rezidentlarining 82%i Toshkentda joylashgan, viloyatlarga tarqalishi sekin - bu mintaqaviy tengsizlikni oshiradi. E-government yo'nalishida e-ID qamrovi past (~30%), Estoniya darajasiga (99%) etish uzoq muddatli vazifa. Blockchain texnologiyasi va X-Road analogi yo'q, bu ma'lumotlar xavfsizligi va tizimlar o'zaro ishlashini cheklaydi. Startup ekotizimida asosiy muammo - venture kapital etishmasligi va risk-tolerant madaniyatning yo'qligi. Kadrlar tanqisligi: 65-100 ming kamchilik (2024), bu eng katta to'siq. Sifat muammosi: ta'lim amaliy ko'nikmalardan uzoq. Raqamli infratuzilma: 5G qamrovi <5%, o'rtacha internet tezligi

20-50 Mbps (global o'rtacha 100+ Mbps). Xalqaro hamkorlikda: texnologiya transferi cheklangan, xalqaro standartlarga mos kelish qiyin, brend tanilmasligi.

Tadqiqot quyidagi natijalarni berdi:

1. Hindiston IT Park modeli eng muvaffaqiyatli. 2019-2024 yillarda O'zbekistonda Hindiston tajribasi asosida IT Park tizimi yaratildi: rezidentlar 147 → 2 384 (+1 521%), eksport 0,6 → 901 mln \$ (+150,067%), xodimlar 2 523 → 36 300 (+1 339%). Bu dunyodagi eng yuqori o'sish sur'atlaridan biri va Hindiston modelining O'zbekiston sharoitiga yaxshi moslanganligini tasdiqlaydi.

2. Estoniya e-government tajribasi qisman qo'llanildi. 100+ davlat xizmati online rejimga o'tkazildi, internet penetratsiyasi 87,3%ga etdi. Ammo to'liq Estoniya darajasiga etish uchun: e-ID qamrovini 30%dan 90%ga oshirish, blockchain texnologiyasini joriy etish, X-Road analogi yaratish zarur.

3. Isroil startup ekotizimi boshlanmoqda. IT Startup School, 500+ startup, \$100 mln fond - bu yaxshi boshlang'ich. Ammo Isroil darajasiga (1:1 400 aholi/startup) etish uchun uzoq muddat kerak: venture kapital ekotizimini rivojlantirish, risk-tolerant madaniyatni shakllantirish, xalqaro aloqalarni kengaytirish.

4. Xalqaro hamkorlik kengaymoqda. Janubiy Koreya, Yaponiya, Xitoy, AQSh, Yevropa bilan hamkorlik: DataVolt (\$5 mlrd), Plug and Play

akselerator. Ammo texnologiya transferi va xalqaro standartlarga moslashtirish qiyin qolmoqda.

5. 2024-yilda xalqaro tan olinish oshdi. AI Readiness Index: 70-o'rin (+17), Global Innovation Index: 70-o'rin (+23 2020-yildan). Bu xorijiy tajribalarni qo'llashning ijobiy natijasi.

6. Asosiy to'siqlar aniqlandi: Kadrlar tanqisligi (65-100 ming), raqamli infratuzilma cheklanganligi (5G <5%), venture kapital ekotizimi rivojlanmaganligi, mintaqaviy tengsizlik (82% rezidentlar Toshkentda).

■ XULOSA VA TAKLIFLAR

Quyida 3 ta muddatdagi takliflar keltirilgan:

Qisqa muddat (2025-2026):

1. IT Park modelini viloyatlarga kengaytirish - Samarqand, Farg'ona, Urganch, Nukus, Buxoroda yangi IT Park filiallarini ochish. Maqsad: 2026-yilda viloyatlar ulushi 18%dan 35%ga oshirish, mintaqaviy tengsizlikni kamaytirish.

2. Kadrlar tayyorlashni tezlashtirish (Hindiston tajribasi) - IT bootcamp, internship dasturlari, xalqaro sertifikatsiyalar (AWS, CISCO, Google). Maqsad: 2026-yilda 120 000 IT mutaxassis (hozir 83 051). IIT (Indian Institutes of Technology) o'xshash texnologiya institutlarini yaratish.

3. E-ID qamrovini oshirish (Estoniya tajribasi) - E-imzo tizimini sodda va qulay qilish, bepul yoki arzon narxda tarqatish. Maqsad: 2026-yilda e-ID qamrovi 30%dan 60%ga oshirish.

O'rta muddat (2027-2028):

1. Venture kapital ekotizimini yaratish (Isroil tajribasi) - "Fund of funds" modeli (Yozma analogi): davlat \$200 mln ajratadi, xususiy sektor \$300 mln qo'shadi, jami \$500 mln venture fond. Seed investitsiya: \$50k-500k, Series A: \$1-5 mln.

2. 5G va raqamli infratuzilmani modernizatsiya qilish (Janubiy Koreya tajribasi) - 5G barcha shaharlarda (2027), data center Tier III standartda, internet tezligi 100 Mbps minimal. K-ICT dasturi analogi: "Uzbek-ICT 2030".

3. Blockchain va X-Road analogi (Estoniya tajribasi) - Ma'lumotlar xavfsizligi uchun blockchain texnologiyasini joriy etish. Davlat tizimlarini birlashtiruvchi "Uzbekistan Data Exchange" (UzDEX) platformasini yaratish.

4. Xalqaro hamkorlikni chuqurlashtirish - Silicon Valley, Bangalore, Tel Aviv bilan to'g'ridan-to'g'ri aloqalar. O'zbek IT kompaniyalari uchun xalqaro ko'rgazmalarda qatnashish grant dasturi (50% davlat qo'llab-quvvatlash).

Uzoq muddat (2029-2030):

1. Mintaqaviy IT hub maqomini mustahkamlash - 2030-yilga qadar \$5 mlrd eksport maqsadiga erishish (hozir \$641 mln). 300 000 IT mutaxassis tayyorlash. Markaziy Osiyoda №1 pozitsiya.

2. R&D va innovatsiyalar ekotizimini yaratish - R&D xarajatlarni 0,1% YaIMdan 1,0%ga oshirish (Janubiy Koreya 4,8%, Isroil 5,6%). Ilmiy-tadqiqot institutlari va biznes o'rtasida hamkorlik mexanizmlarini yaratish. Patent tizimini takomillashtirish.

3. Raqamli diplom va e-Residency (Estoniya tajribasi) - Xorijliklar uchun e-Residency dasturi: O'zbekistonda biznes ochish, soliq to'lash, bank

xizmatlari - barchasi online. Maqsad: 2030-yilda 50 000+ e-resident.

4. "8200-bo'linma" analogi (Isroil tajribasi) - Harbiy texnologiya bo'linmasini yaratish, demobilizatsiya qilinganlar uchun startup qo'llab-quvvatlash dasturi. Harbiy texnologiyalarni fuqarolik sohasiga o'tkazish.

Xorijiy mamlakatlar tajribasi asosida O'zbekiston axborot mahsulotlari bozorini rivojlantirish yo'nalishlari to'g'risidagi kompleks tahlil bir qator muhim xulosalar berdi. Yetakchi mamlakatlar (Hindiston, Estoniya, Isroil, Janubiy Koreya, Singapur) tajribasini o'rganish shuni ko'rsatdiki, har bir mamlakat o'zining kontekstiga mos modelni ishlab chiqqan va muvaffaqiyatga erishgan. Hindiston IT Park modeli soliq imtiyozlari va BPO rivojlanishi orqali \$227 mlrd eksportga erishdi, Estoniya 100% davlat xizmatlari onlayn rejimda Digital Economy and Society Index'da 1-o'rin egalladi, Isroil aholi jon boshiga eng ko'p startaplarga ega "startup millati" maqomini qo'lga kiritdi. O'zbekistonda 2019-2024 yillarda xorijiy tajribalar muvaffaqiyatli qo'llanildi: Hindiston IT Park modeli asosida rezidentlar 147 tadan 2 384 taga (+1 521%), eksport 0,6 mln \$dan 901 mln \$ga (+150,067%) oshdi, Estoniya tajribasi bo'yicha 100+ davlat xizmati online rejimga o'tkazildi va internet penetratsiyasi 87,3%ga etdi, Isroil modeli bo'yicha IT Startup School tashkil etildi, 500+ startup qo'llab-quvvatlandi va \$100 mln venture fond yaratildi. 2024-yilda xalqaro tan olinish sezilarli oshdi: AI Readiness Index'da 70-o'rin (+17 o'rin), Global Innovation Index'da 70-o'rin (+23 o'rin 2020-yildan boshlab). Biroq, bir qator qiyinchiliklar aniqlandi: IT Park rezidentlarining 82%i Toshkentda, bu mintaqaviy tengsizlik, e-ID qamrovi past (~30%), venture kapital ekotizimi rivojlanmagan, kadrlar tanqisligi (65-100 ming), raqamli infratuzilma cheklanganligi (5G <5%, tezlik 20-50 Mbps). Tadqiqot asosida uch muddat bo'yicha yo'nalishlar ishlab chiqildi: qisqa muddatda (2025-2026) IT Parkni viloyatlarga kengaytirish, kadrlarni tezlashtirish, e-ID qamrovini oshirish, o'rta muddatda (2027-2028) venture kapital ekotizimini yaratish (Isroil Yozma modeli), 5G va raqamli infratuzilmani modernizatsiya qilish, blockchain va X-Road analogi yaratish, xalqaro hamkorlikni chuqurlashtirish, uzoq muddatda (2029-2030) mintaqaviy IT hub maqomini mustahkamlash (\$5 mlrd eksport, 300 000 IT mutaxassis), R&D ni oshirish (0,1% → 1,0% YaIM), e-Residency dasturini joriy etish, "8200-bo'linma" analogini yaratish. O'zbekiston xorijiy tajribalarni to'g'ri tanlash va moslashtirishda muvaffaqiyatli yo'lni boshladi, ammo 2030-yilga qadar mintaqaviy IT hub maqomiga erishish uchun tizimli islohotlar, uzoq muddatli strategiya, katta investitsiyalar va xalqaro hamkorlikni chuqurlashtirish zarur.

Muallif (lar) haqida / Сведения об авторе / Author details

Abdullayev Abdulla Fayzulla o'g'li Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti To'rtko'l fakulteti, "Mutaxassislik, ijtimoiy-gumanitar va aniq fanlar" kafedrasida assistenti / Абдуллаев Абдулла Файзулла оглу, ассистент кафедры "Специализация,

социально-гуманитарные и точные науки”, Торткульский факультет, Ташкентский государственный экономический университет / Abdullaev Abdulla Fayzulla oğlu, assistant of the department of “Specialization, social, humanitarian and exact sciences”, Tortkul faculty, Tashkent State University of Economics.

E-mail: abdullajon_uzb@mail.ru

ORCID: 0009-0005-8919-1548

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI

1. UNCTAD. Digital Economy Report 2024 [Elektron resurs] / UNCTAD. – Geneva: United Nations, 2024. – Mavjud: <https://unctad.org/der2024> (murojaat sanasi: 15.12.2025).
2. ITU. Measuring Digital Development: ICT Price Trends 2024 [Elektron resurs] / International Telecommunication Union. – Geneva: ITU, 2024. – Mavjud: <https://www.itu.int/en/ITU-D/Statistics> (murojaat sanasi: 15.12.2025).
3. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni. “Raqamli O‘zbekiston – 2030” strategiyasi to‘g‘risida: PF-6079-son, 05.10.2020 // O‘zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to‘plami. – Toshkent, 2020. – № 40. – 3-modda.
4. IT-xizmatlar eksporti yo‘nalishi bo‘yicha malakali mutaxassislarni tayyorlash faoliyatini qo‘llab-quvvatlash chora-tadbirlari to‘g‘risida: O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Qarori № 86, 12.02.2024 [Elektron resurs]. – Mavjud: <https://lex.uz/uz/docs/-6796143> (murojaat sanasi: 20.12.2025).
5. Niebel T. ICT and economic growth: Comparing developing, emerging and developed countries / T. Niebel // World Development. – 2018. – Vol. 104. – P. 197-211.
6. Kattel R., Lember V., Tönurist P. Collaborative innovation and human-machine networks in medicine / R. Kattel, V. Lember, P. Tönurist // UCL Institute for Innovation and Public Purpose Working Paper Series. – 2020. – IIPP WP 2020-10.
7. Senor D., Singer S. Start-up Nation: The Story of Israel's Economic Miracle / D. Senor, S. Singer. – New York: Twelve, 2009. – 304 p.
8. World Bank. Digital Development Overview [Elektron resurs] / The World Bank. – Washington DC, 2024. – Mavjud: <https://www.worldbank.org/en/topic/digitaldevelopment> (murojaat sanasi: 18.12.2025).
9. IT Park Uzbekistan. Yillik faoliyat hisoboti 2024 [Elektron resurs] / IT Park Uzbekistan. – Toshkent, 2024. – Mavjud: <https://it-park.uz> (murojaat sanasi: 20.12.2025).
10. Farrell J. Standardization and variety / J. Farrell, G. Saloner // Economics Letters. – 1986. – Vol. 20. – № 1. – P. 71-74.
11. Katz M.L. Network externalities, competition, and compatibility / M.L. Katz, C. Shapiro // American Economic Review. – 1985. – Vol. 75. – № 3. – P. 424-440.
12. Powell W.W. Interorganizational collaboration and the locus of innovation: Networks of learning in biotechnology / W.W. Powell, K.W. Koput, L. Smith-Doerr // Administrative Science Quarterly. – 1996. – Vol. 41. – № 1. – P. 116-145.
13. Schilling M.A. Technology success and failure in winner-take-all markets: The impact of learning orientation, timing, and network externalities / M.A. Schilling // Academy of Management Journal. – 2002. – Vol. 45. – № 2. – P. 387-398.
14. Eisenmann T. Platform envelopment / T. Eisenmann, G. Parker, M. Van Alstyne // Strategic Management Journal. – 2011. – Vol. 32. – № 12. – P. 1270-1285.
15. Arora A. The Indian software services industry / A. Arora, V.S. Arunachalam, J. Asundi, R. Fernandes // Research Policy. – 2001. – Vol. 30. – № 8. – P. 1267-1287.

INNOVATION
IQTISODIYOT
ILMIY-AMALIY ELEKTRON
JURNAL

ISSN: 3030-315X

t.me/kstu_uz

Qarshi shahri,
Mustaqillik ko'chasi 225

www.kstu.uz
www.ojs.kstu.uz